

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 118.567 van 24 april 2003
in de zaak A. 63.786/VII-13.197.**

In zake : de gemeente HEUSDEN-ZOLDER,

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat F. DE BISSCHOP,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 20

tussenkommende partij:

de n.v. AQUAFIN,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. ASSCHERICKX,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Ninoofsesteenweg 643.

DE RAAD VAN STATE, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de gemeente HEUSDEN-ZOLDER op 22 mei 1995 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 20 maart 1995 waarbij het beroep dat de n.v. AQUAFIN heeft ingesteld tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg van 29 september 1994 houdende weigering van de vergunning voor de exploitatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie gelegen aan de Kerkstraat te Heusden-Zolder, gegrond wordt verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en aan de n.v. AQUAFIN de gevraagde vergunning wordt verleend;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst dat op 25 maart 1996 door de n.v. AQUAFIN werd neergelegd;

Gezien de beschikking van 10 april 1996 waarbij de n.v. AQUAFIN werd toegelaten om tussen te komen in de debatten;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de beschikking van 11 maart 2002 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 6 februari 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 6 maart 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad E. BREWAEYS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat K. CRAUWELS, die verschijnt voor de verzoekende partij, van Advocaat I. LAUREYS die, loco Advocaat F. DE BISSCHOP verschijnt voor de verwerende partij en van Advocaat I. COOREMAN die, loco Advocaat B. ASSCHERICKX verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de relevante gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 20 mei 1994 dient de tussenkomende partij bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg een aanvraag in voor de exploitatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, gelegen aan de Kerkstraat te Heusden-Zolder op percelen die kadastraal bekend zijn onder 4^e Afdeling, Sectie E, perceelnrs. 640 A en 646 D.

De inrichting zou in concreto omvatten :

- het lozen van effluentwater met een debiet van 3.802.779 m³/jaar in de Laambeek;
- een rioolwaterzuiveringsinstallatie met een capaciteit van 13.500 I.E.;
- een transformator van 400 kVA;
- een slibindikker van 120 m³ voor de ontwatering van het waterzuiveringsslib;
- de opslag van ca. 222 ton waterzuiveringsslib per jaar en de opslag van ca 9.125 m³ /jaar septisch materiaal;
- een inrichting voor het mechanisch behandelen van metalen en het vervaardigen van voorwerpen uit metaal omvattende verschillende toestellen met een totaal vermogen van max. 10 kW.

1.2. Tijdens het openbaar onderzoek dat naar aanleiding van de aanvraag gehouden wordt, worden 192 schriftelijke bezwaren ingediend.

1.3. Bij besluit van 15 juli 1994 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting werd de oprichting van de rioolwaterzuiveringsinstallatie op de betrokken percelen van openbaar nut verklaard. De verzoekende partij heeft voormeld besluit eveneens aangevochten middels een beroep tot nietigverklaring (zaak gekend onder nr. A. 59.869/X-10.119). De zaak werd nog niet voor behandeling vastgesteld.

1.4. Met een besluit van 29 september 1994 weigert de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg de gevraagde vergunning omdat de exploitatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie niet verenigbaar is met de bestemming van de percelen die volgens het toepasselijke gewestplan gelegen zijn in een natuurgebied.

1.5. Met een schrijven van 19 oktober 1994 stelt de tussenkomenende partij bij de bevoegde minister beroep in tegen dat besluit.

1.6. In het kader van de beroepsprocedure worden ongunstige adviezen uitgebracht door OVAM en door de administratie voor ruimtelijke ordening en huisvesting. De Vlaamse Milieumaatschappij, het bestuur milieuvergunningen en de gewestelijke milieuvergunningscommissie verlenen gunstig advies;

1.7. Met een besluit van 20 maart 1995 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting wordt het beroep dat de tussenkomende partij heeft ingesteld gegrond verklaard, wordt het beroepen besluit van 29 september 1994 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg opgeheven en wordt aan de tussenkomende partij voor een termijn van 20 jaar vergunning verleend voor de exploitatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie met een capaciteit van 13.500 I.E., gelegen aan de Kerkstraat te Heusden-Zolder op percelen kadastraal bekend onder Afdeling 4, sectie E, perceelnrs. 640 A en 646 D.

Dit besluit is als volgt gemotiveerd;

"(...)

Gelet op de ligging van de inrichting in een groen gebied grenzend aan een woongebied en agrarisch gebied volgens het gewestplan Hasselt-Genk (K.B. van 03 april 1979);

Overwegende dat vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, onverenigbaar is met voormelde ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat het hier evenwel gaat om een rioolwaterzuiveringsinstallatie en bijgevolg toepassing kan worden gemaakt van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen;

Overwegende dat de inrichting volgens het gewestplan Hasselt-Genk gelegen is op een afstand van:

- circa 800 m van woongebied met landelijk karakter;
- circa 900 m van woonuitbreidingsgebied;
- circa 1.500 m van parkgebied;
- circa 70 m van recreatiegebied;
- circa 1.000 m van natuurreservaat;

dat de rioolwaterzuiveringsinstallatie grenst aan woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter; dat de bebouwing binnen een straal van 100 m, 11 woningen bedraagt;

Overwegende dat de rioolwaterzuiveringsinstallatie een ontwerpcapaciteit heeft van 13.500 i.e.; dat het effluentwater van de rioolwaterzuiveringsinstallatie wordt geloosd in de Laambeek die overeenkomstig voormeld besluit van de Vlaamse Regering van 21 oktober 1987 de bestemming zwemwaterkwaliteit is toegewezen tot aan de rifonering van het Albertkanaal en vanaf daar geen bijzondere bestemming meer heeft; dat de aanvrager - beroeper, zoals bevestigd tijdens het horen op 13 januari 1995 door de Gewestelijke Milieuvergunnings-commissie, de installatie derwijze heeft geconcipieerd dat de effluentwater-kwaliteit voldoet aan de gehanteerde normen voor lozing in een oppervlakte-water met bestemming viswaterkwaliteit; dat dit dus een strengere optie inhoudt dan deze die volgens de gehanteerde technische criteria normaal van toepassing is; dat het geloosde effluentwater immers eigenlijk terechtkomt in het gedeelte van de waterloop waaraan geen bijzondere bestemming is toebedeeld;

Overwegende dat de in de installatie aangevoerde afvalwaters voornamelijk afkomstig zijn van woningen; dat de installatie van het type oxidatiesloot (carrousel) is met anoxische zones ten behoeve van de stikstofverwijdering;

dat een oxidatiesloot zich kenmerkt door een geringe slibbelasting en een lange verblijftijd waardoor een verregaande nitrificatie bekomen wordt;

Overwegende dat deze rioolwaterzuiveringsinstallatie bestaat uit een mechanische zuivering of voorbehandeling, een biologische zuivering (oxydatievloot, nabezink tank, retourslibvijzels) en een slibbehandeling;

Overwegende dat wat de milieuhygiënische aspecten betreft, inzonderheid in verband met geurhinder, geluidshinder, lucht, oppervlakte- en grondwaters en afval het gunstige advies in eerste aanleg uitgebracht door de buitendienst Limburg van het Bestuur milieuvergunningen inhoudelijk volledig kan worden bijgetreden;

Overwegende dat in de milieuvergunningsaanvraag de nodige aandacht werd besteed aan de visuele impact op het landschap (groengebied) waardoor de groene aanplantingen de ingrepen op het landschap moeten camoufleren;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie, mits naleving van de op te leggen milieuvergunningsvoorwaarden, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat het ongunstige advies geformuleerd door de OVAM is gesteund op aspecten die buiten de bevoegdheid van de OVAM vallen; dat de OVAM overigens in eerste aanleg een gunstig advies heeft uitgebracht;

Overwegende dat de aanspraken aangehaald door de beroepindiener als volgt kunnen worden geëvalueerd :

- het verlenen van een bouwvergunning voor de gevraagde kadastrale percelen afdeling 4, sectie E, perceelnummers 640 A en 646 D is in de eerste plaats een aangelegenheid van de gemeente en daarenboven is het advies van de Administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting bindend voor de ligging van de inrichting;

- zowel het negatief advies van de Dienst Natuurbehoud voor een alternatieve opties als de weigering van de dienst van de Scheepvaart voor een andere inplantingsplaats bevestigt inderdaad dat de huidige inplantingsplaats milieutechnisch de meest aanvaardbare is;

- in het concept is inderdaad rekening gehouden met de nabije bebouwing, de inplanting in een groengebied, de afscherming met nodige aanplanting en het groen karakter van de wijk Viversel, architectonisch sluit deze stijl aan bij de bestaande bebouwing;

- terecht wordt geargumenteed dat de geplande installatie conform is aan de eisen van titel II van het Vlareem inzake effluent, geluids- en omgevingsnormen;

- de juiste keuze van het effluent "viswaterkwaliteit" in plaats van "zwemwater" kwaliteit is voldoende aangetoond in de milieuvergunningsaanvraag en het beroepschrift;

- zowel economisch als ecologisch moet de ontvangende waterloop voldoen aan de "viswaterkwaliteit";

- de milieuhygiënische aspecten van de R.W.Z.I. werden voldoende omschreven in de vergunningsaanvraag;

- de keuze van de inplantingsplaats is voldoende overwogen op het laagste punt in de nabijheid van toevoercollectoren;

- de bevoegde Vlaamse minister heeft bedoelde kadastrale percelen reeds van openbaar nut verklaard met het oog op de inplanting van de rioolwaterzuiveringsinstallatie;

- de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Limburg heeft machtiging verleend voor verbeteringswerken aan de Laambeek, waterloop 2e categorie, alsmede de verklaring van openbaar nut gunstig geadviseerd

voor desbetreffende kadastrale percelen waardoor het onlogisch zou zijn achteraf de vergunning te weigeren voor dezelfde kadastrale percelen;

- zoals blijkt uit het advies dd. 09 december 1994 van het Bestuur Ruimtelijke Ordening kan de exploitatie, gelet op de aard van de inrichting, ook vanuit stedenbouwkundig oogpunt op bedoelde plaats worden toegelaten;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het beroep gegrond te verklaren, de bestreden beslissing op te heffen en de gevraagde vergunning te verlenen".

1.8. Bij besluit van 31 oktober 1995 van de Vlaamse minister van openbare werken, vervoer en ruimtelijke ordening werd een bouwvergunning verleend. Die bouwvergunning werd door de gemeente Heusden-Zolder bestreden bij de Raad van State (zaak gekend onder nr. A.67.060/X-7.150). De vordering tot schorsing werd verworpen bij arrest nr. 65.961 van 21 april 1997 omdat niet voldaan was aan de grondvoorwaarde met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel. In de procedure ten gronde werd de afstand van geding vastgesteld bij arrest nr. 80.182 van 11 mei 1999. Voor de inrichting is dus een definitieve bouwvergunning voorhanden;

2. De ontvankelijkheid van het beroep

2.1. Overwegende dat de tussenkommende partij verklaart dat zij de excepties die zij in haar verzoekschrift had opgeworpen niet langer handhaaft;

2.2. Overwegende dat de verwerende en de tussenkommende partij -laatstgenoemde bij de weerlegging van het eerste middel- het belang van verzoekster betwisten nu de op 31 oktober 1995 verleende bouwvergunning voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie niet langer wordt aangevochten voor de Raad van State;

Overwegende dat het definitief worden van de bouwvergunning geen weerslag heeft op het belang bij het aanvechten van de milieuvergunning, zelfs wanneer deze milieuvergunning aangevochten wordt op grond van "louter stedenbouwkundige argumenten", zoals de tussenkommende partij opwerpt; dat in het kader van het annulatieberoep tegen de milieuvergunning op ontvankelijke wijze middelen kunnen worden aangevoerd die ontleend zijn aan de schending van het koninklijk besluit van 28 december 1972;

3. De gegrondheid van het beroep

3.1. Overwegende dat de verzoekende partij in een eerste middel de schending inroept van de stedenbouwwetgeving, o.m. van artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw en van het koninklijk besluit van 28 december 1972 houdende inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen en van het besluit van de Vlaamse regering van 29 september 1993 tot uitvoering van het decreet van 23 juni 1993 houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962; dat zij stelt dat de beoogde percelen in een natuurgebied liggen, wat de exploitatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie uitsluit, dat mogelijke afwijkingen op grond van het decreet van 23 juni 1993 niet toegestaan zijn in natuurgebieden, dat het voor de tussenkomende partij mogelijk is het waterzuiveringsstation te exploiteren buiten een gebied dat in het gewestplan als groengebied werd vastgelegd; dat de verzoekende partij stelt dat in de bestreden beslissing toegegeven wordt dat er een planologische onverenigbaarheid is en dat er ten onrechte toepassing wordt gemaakt van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972, omdat niet blijkt dat er een noodzaak aanwezig was om de betrokken installatie in groengebied te exploiteren, en dat in de bestreden beslissing op geen enkele wijze wordt aangegeven waaruit zou blijken dat het ontwerp verenigbaar is met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied;

3.2. Overwegende dat de tussenkomende partij stelt dat de exploitatie van de rioolwaterzuiveringsinstallatie te dezen, gelet op de in de bestreden beslissing aangegeven afstand van de geplande inrichting ten opzichte van de omliggende gebieden, niet onverenigbaar is met de bestemming van natuurgebied; dat, volgens de tussenkomende partij, in de milieuvergunningsaanvraag de nodige aandacht werd besteed aan de visuele impact op het landschap, zoals gesteld in de bestreden beslissing; dat de tussenkomende partij nog betoogt dat de rioolwaterzuiveringsinstallatie een gemeenschapsvoorziening is, zodat in de bestreden beslissing terecht toepassing wordt gemaakt van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 en dat, wanneer de verzoekende partij voorhoudt dat deze bepaling niet kan worden toegepast omdat niet wordt aangetoond dat de inplanting omwille van het plaatsgebonden karakter of een andere dwingende reden noodzakelijk was, zij tracht een aantal voorwaarden aan artikel 20 toe te voegen, hoewel deze voorwaarden niet door de betrokken bepaling worden voorzien; dat de tussenkomende partij betoogt dat in de bestreden beslissing wel degelijk onderzocht wordt of de vergunning verenigbaar

is met de algemene bestemming en het architectonisch karakter van het gebied; dat zij terzake verwijst naar de motivering van die beslissing; dat zij voorhoudt dat de verzoekende partij ten onrechte verwijst naar het feit dat een beroep tot nietigverklaring werd ingesteld tegen het besluit waarbij de rioolwaterzuiveringsinstallatie van openbaar nut werd verklaard, omdat zulk een beroep geen schorsende werking heeft; dat zij nog doet gelden dat er reeds een onteigening heeft plaatsgevonden;

3.3.1. Overwegende dat de met het bestreden besluit vergunde rioolwaterzuiveringsinstallatie gelegen is op percelen die volgens het gewestplan Hasselt-Genk, vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 april 1979, bestemd zijn tot groengebied; dat luidens artikel 13.4.3. van het besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen groengebieden bestemd zijn voor "het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu"; dat in het bestreden besluit er van uitgegaan wordt dat de inrichting die het voorwerp van de ingediende milieuvergunningsaanvraag uitmaakt onverenigbaar is met bovenvermeld bestemmingsvoorschrift; dat immers wordt overwogen dat "vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, onverenigbaar is met voormelde ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften"; dat het inleidend betoog van de tussenkomende partij waarin wordt getracht aan te tonen dat, in weerwil van het bestreden besluit, een rioolwaterzuiveringsinstallatie "niet onverenigbaar is met de bestemming van natuurgebied" van elke relevantie ontdaan is omdat zulk betoog niet in de plaats kan komen van de motieven waarop het bestreden besluit is gebaseerd;

3.3.2. Overwegende dat de verwerende partij gemeend heeft dat de inrichting toch voor vergunningverlening in aanmerking komt omdat "het hier evenwel gaat om een rioolwaterzuiveringsinstallatie en bijgevolg toepassing kan worden gemaakt van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen"; dat vervolgens in het bestreden besluit de afstand van de inrichting tot de omliggende bestemmingsgebieden wordt opgegeven, een beschrijving wordt gegeven van de herkomst van te zuiveren afvalwaters, van de technische bewerking die het afvalwater zal ondergaan en van de plaats en wijze van lozing van het effluentwa-

ter; dat voorts wordt overwogen dat "in de milieuvergunningsaanvraag de nodige aandacht werd besteed aan de visuele impakt op het landschap (groengebied) waardoor de groene aanplantingen de ingrepen op het landschap moeten camoufleren"; dat met betrekking tot de beoordeling van het milieu-hygiënische aspect van de zaak vervolgens wordt geconcludeerd dat , mits naleving van de op te leggen milieuvergunningsvoorwaarden, de hinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt; dat, met betrekking tot de evaluatie van de door de beroepinsteller geformuleerde aanspraken, het bestreden besluit ten slotte overweegt;

de "- in het concept is inderdaad rekening gehouden met de nabije bebouwing,
de inplanting in een groengebied, de afscherming met nodige aanplanting en het
de groen karakter van de wijk Viversel, architectonisch sluit deze stijl aan bij
de bestaande bebouwing;
(.....)
ke - zoals blijkt uit het advies dd. 09 december 1994 van het Bestuur Ruimtelijke
Ordening kan de exploitatie, gelet op de aard van de inrichting, ook vanuit
stedebouwkundig oogpunt op bedoelde plaats worden toegelaten";

Overwegende dat artikel 20 van het voornoemd koninklijk besluit van 28 december 1972 als volgt luidt :

“Bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen kunnen ook buiten de daarvoor speciaal bestemde gebieden worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied”;

dat een eenvoudige lezing van de hierboven geciteerde bepaling tot de conclusie leidt dat de aldaar bedoelde mogelijkheid tot afwijking van de gewestplanbestemmingen alleen betrekking heeft op “bouwwerken”; dat de bindende en verordenende kracht van de gewestplannen inderdaad ook geldt bij de beoordeling van milieuvergunningsaanvragen, doch niet impliceert dat, wanneer het koninklijk besluit van 28 december 1972, en derhalve de gewestplannen waarvan dit geacht wordt deel uit te maken, uitdrukkelijk bepaalt dat een regel geldt voor “bouwwerken”, die regel ook geldt voor milieuvergunningsaanvragen; dat de aanvraag die tot het bestreden besluit heeft geleid een milieuvergunningsaanvraag is; dat het enig middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van leefmilieu en huisvesting van 20 maart 1995 houdende uitspraak over het beroep dat de n.v. AQUAFIN heeft ingesteld tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg van 29 september 1994 houdende weigering van de vergunning voor de exploitatie van een rioolwaterzuiveringsinstallatie gelegen aan de Kerkstraat te Heusden-Zolder, en waarbij het beroep van de n.v. AQUAFIN gegrond wordt verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en aan de n.v. AQUAFIN de gevraagde vergunning wordt verleend.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op 74,37 euro, komen ten laste van de tussenkomende partij;

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vierentwintig april tweeduizend en drie, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.